

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Seriøsitetsbestemmelser Bygge- og anleggskontrakter

Seriøsitetsbestemmelser

Telemark fylkeskommune

Gjeldende for bygge- og anleggskontrakter

1. Formål og bruksområde

Formålet er å motarbeide svart arbeid, sosial dumping, arbeidslivskriminalitet, og utstrakt bruk av innleie i fylkeskommunen. Fylkeskommunen har nulltoleranse for svart arbeid og sosial dumping og ønsker å synliggjøre dette ved å innta seriøsitetsbestemmelsene i alle sine bygg- og anleggskontrakter i forbindelse med offentlige anskaffelser. Fylkeskommunen, heretter kalt Oppdragsgiver, har som mål å hindre at useriøse og kriminelle aktører blir leverandør i våre anskaffelser. «Leverandør» er i seriøsitetsbestemmelsene den som har kontrakt med «Oppdragsgiver».

Bestemmelsene legger til grunn arbeidstakers stillingsandel i sitt ansettelsesforhold, og ikke eventuell permitteringsgrad.

Bestemmelsene gjelder for bygge- og anleggsprosjekter. For prosjekter med kontraktssum mindre enn 5 mill. kroner eksklusive merverdiavgift, kan det avtales at nærmere angitte bestemmelser fravikes.

2. Seriøsitet i alle ledd

Alle krav i disse bestemmelsene gjelder for alle ledd i leveransekjeden. Alle avtaler leverandør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal derfor ivareta disse bestemmelsene.

3. HMS-kort

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema eller lignende aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen. Det skal være elektronisk adgangskontroll på byggeplassene, der dette ikke lar seg gjennomføre skal det være elektronisk oversikt i sanntid over hvem som er på den enkelte byggeplassen.

4. Pliktig medlemskap i leverandørregister

Leverandør skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandør skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

5. Krav om faglærte håndverkere

Leverandør skal dokumentere at minimum 80% av de ansatte er faglærte innfor sitt fagområde. Av dette kan inntil 10% være lærlinger og/eller personer under systematisk opplæring. Med faglærte forstås fag/svennebrev eller tilsvarende formell utdanning. Leverandør plikter å stille tilsvarende krav til sine underleverandører. Dette gjelder også enkeltpersonforetak og innleid arbeidskraft med lønn mellom oppdrag.

6. Lærlinger

Leverandør og eventuelle underleverandører skal være tilknyttet en lærlingeordning og lærlingen(e) skal delta i arbeidet med oppfyllelse av kontrakten.

Minst 10% av byggearbeidet må utføres av lærlinger, og/eller personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. Opplæringslova § 3-5.

Unntak fra lærlingekravet kan gjøres i særskilte tilfeller dersom oppdraget ikke er egnet ut ifra art/kompleksitet eller oppdragets varighet er kortere enn 3 måneder. Eventuelle unntak skal være i henhold til gjeldende lov og forskrift. Skriftlig begrunnelse skal godkjennes av Oppdragsgiver.

Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

7. Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Leverandør er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Leverandør skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt Oppdragsgiver som følge av at leverandør ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørs ansvar og skal betales av leverandør.

8. Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Leverandør skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, Oppdragsgivers SHA-plan og Oppdragsgivers eller koordinators anvisninger.

Leverandør plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av Oppdragsgivers SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørs internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Kvinner skal ha tilgang til egne garderober på byggeplassen. Leverandør plikter å legge til rette for kjønnsdelte garderobefasiliteter.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk eller engelsk. Leverandør skal sørge for at arbeidstakerne leverandør og eventuelle underleverandør benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst en av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Dersom det er arbeidstakere på byggeplassen som ikke forstår norsk eller engelsk, er det Leverandørs ansvar at disse får nødvendig opplæring og sikkerhetsinstruksjoner på et språk de forstår.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene i den utstrekning Oppdragsgiver anser det nødvendig.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan Oppdragsgiver heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om heving om så ikke skjer.

Der slikt mislighold består i stadige brudd på pliktene, kan Oppdragsgiver heve kontrakten selv om leverandør retter forholdene. Oppdragsgiver kan på samme måte kreve at leverandør skifter ut underleverandør. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver.

9. Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Oppdragsgiver stiller krav om at ansatte hos leverandør og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal ha minst lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale, med tilhørende hovedavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg,

feriepenger, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen. Videre skal det kunne dokumenteres at det innbetales Pensjon (OTP) og lovbestemt yrkesskadeforsikring for samtlige ansatte.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom Leverandør eller underleverandører ikke etterlever kravene om lønns- og arbeidsvilkår. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å holde tilbake et beløp tilsvarende en promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn kr. 1 000,- pr. virkedag inntil det er dokumentert at forholdet er bragt i orden, eller heving av kontrakt dersom det er åpenbart at disse retningslinjer ikke følges som forutsatt.

10. Krav om fast ansettelse

Ved utførelse av kontraktsarbeidet skal arbeidet utføres av leverandør og dennes ansatte i tjenesteforhold i 100% stilling, uavhengig av om arbeidstaker er ansatt hos leverandør eller eventuelle underleverandører. Dersom det benyttes innleid arbeidskraft fra bemanningsbyrå, må innleier stille krav om at bemanningsbyrået praktiserer og kan dokumentere minimum 80% stillingsandel. Det skal være forutsigbare og skriftlige planer for bruk av innleid arbeidskraft.

Eventuell bruk av innleide arbeidstakere skal godkjennes i hvert enkelt tilfelle av Oppdragsgiver, men skal totalt for prosjektet aldri overstige 20% av timeforbruket.

Leverandør skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over bemanningen og oppfylleelsesgrad. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, kan Oppdragsgiver stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

11. Bruk av underleverandør, herunder innleid arbeidskraft

Som hovedregel tillates det inntil ett ledd under hovedleverandør i hvert fag.

Det kan gis dispensasjon for ytterligere ett ledd når det er spesielle årsaker, og dette er tatt opp med Oppdragsgiver og skriftlig godkjent på forhånd. Det skal stilles samme formalkrav i alle ledd av kjeden.

Bruk av underleverandører / underentrepriser skal som hovedregel fremkomme av tilbud fra hovedleverandør i konkurransen. Det vil fremkomme av kontrakten hvilke underleverandører / underentreprenører oppdragsgiver har godkjent. Eventuell endring av underleverandør / underentreprenør kan skje når det foreligger en god begrunnelse.

Bemanningsforetak etter Arbeidsmiljøloven § 14.2 regnes alltid som et selvstendig ledd i kontraktskjeden.

Bruk av enkeltpersonforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft krever skriftlig begrunnelse til Oppdragsgiver ved innlevering av tilbud og så snart det er kjent for Leverandør i hele

kontraktsperioden. Oppdragsgiver skal godkjenne bruk av enkeltpersonforetak og anvendelse av innleid arbeidskraft. Innleide skal i likhet med leverandørs ansatte og eventuell underleverandørs ansatte ha et ansettelsesforhold som sikrer lønn mellom oppdrag, og som sikrer de ansatte mot ulovlige nulltimers kontrakter (som medfører å være fast ansatt uten lønn mellom oppdrag). Jf. pkt.10.

Ved innleie der stillingsstørrelsen er under 100%, skal det fremlegges en arbeidsplan som viser når den enkelte skal jobbe, jamfør inngått avtale mellom Byggenæringens Landssammenslutning og Fellesforbundet.

Oppdragsgiver kan kreve at Leverandør med en frist på 3 dager besvarer konkrete henvendelser fra Oppdragsgiver angående bruk av enkeltpersonforetak og innleid arbeidskraft. Arbeidskraft skal være innleid i samsvar med arbeidsmiljøloven § 14-12, pkt. 2

12. Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere skal utbetales til konto i bank.

Oppdragsgiver skal i tillegg til de vanlige dokumentasjonskravene kunne kontrollere at lønn og annen godtgjørelse er utbetalt fra selskapets bankkonto.

13. Mislighold av kontraktsforpliktelser - konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

14. Revisjon

Oppdragsgiver, eller ekstern revisor engasjert av Oppdragsgiver, kan gjennomføre revisjon hos leverandør og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutt faktura er betalt, for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

15. Tiltak mot svart arbeid - manglende innrapportering av arbeidsforhold, inntekt, skatt og avgift

Oppdragsgiver kan ved skriftlig varsel med en ukes frist kreve fremlagt kopi av månedlig a-melding innsendt fra leverandør og eventuelle underleverandører etter a-ordningen til NAV, SSB og Skatteetaten om utvalgte ansattes inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt for virksomheten.

Vesentlig manglende eller mangelfull innrapportering fra leverandør kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om leverandør retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, kan Oppdragsgiver på samme måte kreve at leverandør skifter ut underleverandør. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver.

16. Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.

All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltakerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.

Der organisasjonsfriheten og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengige organisering og forhandling.

17. Andre virksomheter

Modellen gjelder også for fylkeskommunalt eide virksomheter og virksomheter der fylkeskommunen har aksjemajoritet.

(Vedtatt i Fylkestinget 16.6.2020)